

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiliteya (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281. Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Vellki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Létrejött a megegyezés a radikális- és magyar-párt között.

Közös listával indul a két párt a választási harcban az egész Vajdaságban. —
Nincsiy külügyminiszter az SHS és Magyarország viszonyáról.

— Saját tudósítónktól. —

Beeskerek, dec. 6.

Hosszu, meddőségben eltöltött esztendő után az itt élő magyarság politikai élete jelentős fordulópont-hoz jutott. Az országos magyar-párt vezetősége a közelgő tartományi választásokra megegyezést létesített a radikális-párttal és e megegyezés értelmében a két párt mindenütt közös listával lép az ország választópolgárai elé.

Ez az öröndetes tény többet jelent egyszerű választási opportunizátsnál. Jelenti azt, hogy a bizalmatlanság atmoszférája többé nem lengi át a magyarságot és hogy azt felváltotta a kölcsönös megértés és kölcsönös értékelés ígértes hangulata.

A közös listán szerb nevek mellett kipróbált magyar nevek szerepelnek, jelölül annak, hogy nyolc év óta először ért össze baráti kéz-fogásra a szerb és magyar kéz. Ennek a kézzorításnak erősnek és őszintének kell lennie hiszen a tiszta jellemű magyarság bekapcsolódása az aktív politikai életbe, csak nyeresége lehet az egész ország politikájának, viszont az itt élő magyarság a felszabadulás érzésével ezentul bátran és nyílt sakkal léphet a közélet porondjára.

Ezt a jelentős, döntő fontosságú eseményt bizonyára örömmel veszi tudomásul az eddig különféle utakon tévelygő magyarság, amely a maga teljes jelentőségében fogja értékelni azt az öröndetes tényét is, hogy a hivatalos jellegű közös tárgyalások mellett a barátkozásnak meleg és közvetlen jellegét adott maga Nincsiy Momesilo dr. külügyminiszter akkor, amikor a beeskereki radikális-párt vezetőinek társaságában felkereste Várady Imre dr.-nak, a bánáti magyar-párt elnökének vendégszerető házáat. Ez a magánjellegű látogatás a szívélyesség, a bensőség karakterét adja meg a régóta esedékes, szükségyszerű közeledésnek, amelytől bizalommal és reménységgel várja mindkét párt a szebb jövő kialakulását.

Biztató jelek mellett indul az eddig egymást kereső és végül egymásra talált magyarság a választási küzdelemben. Az eddig szétforgácsolt magyar kisebbség vezetőinek szerencsés tapintattal kivívott sikerével ismét visszanyerte egységét és vele együtt régi súlyát és jelentőségét.

Előzetes tárgyalások.

Az országos magyar-párt elnöki tanácsának mult heti határozata óta, amelyben a párt kimondotta, hogy a küszöbön álló kerületi választásokon valamelyik országos párttal együttesen vesz részt, az egész Vajdaság területén megindultak a tárgyalások ez irányban. A bánáti pártszervezet elnöke, dr. Várady Imre, még a mult hét szombatján találkozott Beogradban dr. Nincsiy Momesilo külügyminiszterrel, az északbánsági radikális-párt listavezetőjével és Alekszjevity Mita kerületi főispánnal, akikkel a választásokon való együttes fellépés elvi feltételeit nagy vonásokban megbeszéltek már ez alkalommal. A részletek megállapítása és az egész megállapodás formai elintézése a tegnapi napra maradt, amikorára Beeskerekre kerületi konferenciára hívták egybe a vármegye radikális pártszervezeit.

A Beogradban kötött elvi megállapodás szerint, a részletek a különböző helyeken az ottani radikális pártszervezetekkel voltak elintézendők és ezért Beslity Nikola főmérnök, a helybeli radikális-párt elnöke az utóbbi napokban ismételtén tárgyalta dr. Várady Imrével, a Beeskerek városára nézve összeállítandó együttes radikális-magyar-párti listára vonatkozólag.

Szombaton délután ezt az előkészített anyagot dr. Várady Imre a helybeli magyar-párt vezetőségének bemutatta és a tőlük nyert egyhangú hozzájárulás alapján várta a kerületi főispánnal ugyanezen szombat estére bejelentett találkozást, hogy ott ezt a megállapodást véglegesen formába öntsék.

Közös lista Beeskerek városában.

A késő esti órákban érkezett meg Alekszjevity főispán Beeskerekre és röviddel megérkezése után alkalmat keresett, hogy Várady Imrével találkozzék. A főispánnal együtt voltak Krsztity Vása alispán, Rajity Tósó országgyűlési képviselő és Beslity Nikola pártelnök, akikkel dr. Várady Imre közölte, hogy a magyar-párt beeskereki szervezete szimpátiával fogadja a gondolatot, hogy a küszöbön álló kerületi választásokon a megfelelő számú helyek biztosítása mellett, együtt haladjon a radikális-párttal. A főispán örömmel vette tudomásul a közlést és annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy ezzel a

kezdő lépéssel a megértés annyira meg lesz alapozva, hogy a jövőben is állandóan együtt haladva, ez mindkét félre, úgy a radikális-párt-ra, mint a magyarság egyetemére csak jótékony hatással lehet. Rámutatott még arra is a főispán, hogy a magyarság és a radikális-párt között ez nem az első fegyverbarátság, mert a multban már igen szép közéleti eredményeket tudtak felmutatni az együttes fellépés alapján, úgy hogy ezzel a mostani megértéssel tulajdonképpen nem is új utat törnek, hanem csak a régi kipróbált uton haladnak tovább. Ezután megállapodás történt arra nézve, hogy az együttes listán, amelynek élén Beslity Nikola főmérnök, a helybeli radikális pártszervezet elnöke áll, a második helyet a magyarság részére tartják fenn és itt dr. Várady Imre fog szerepelni mint jelölt, helyettesként pedig Burget József. Közölte még a főispán dr. Váradyval, hogy a vasárnap kerületi konferencián résztvesz dr. Nincsiy Momesilo külügyminiszter is, akinek természetesen jelenteni fogja a magyar-párt beeskereki szervezetének ezt az öröndetes elhatározását és hogy a külügyminiszterrel való tanácskozás után esetleg újra keresni fogja az érintkezést vele.

Nincsiy külügyminiszter a megegyezésről.

Dr. Nincsiy Momesilo külügyminiszter vasárnap délelőtt azután értesítést küldött dr. Várady Imrének, hogy a pártkonferencia befejezése után felkeresi a lakását. A külügyminiszter egy óra táján Krsztity alispán, Rajity képviselő és Beslity pártelnök kíséretében látogatott dr. Várady Imréhez, ahol akkor együtt voltak Burget József, dr. Kuszing János, dr. Borsodi Lajos és dr. Mara Jenő — és ott a maga részéről is őszinte örömenek adott kifejezést afelett, hogy a magyarság és a radikális-párt között ez a megértés végre létrejött. A további barátságos beszélgetés során elmondotta Nincsiy külügyminiszter, hogy ez az itteni megértés mennyire megegyezik az ő külpolitikai programjával is és ez alkalommal elismerő szavakkal nyilatkozott Bethlen István gróf magyar miniszterelnökről, akivel két legutóbbi genfi találkozója során nagyon fontos külpolitikai megbeszélései és tanácskozásai voltak, amelyek azt eredményezték, hogy a

két szomszédos állam között a viszony ma a lehető legbarátságosabb. Nincsiy külügyminiszter és a kíséretében volt radikális-párti vezetők ezután a választásokkal kapcsolatos különféle kérdésekről beszélgettek a magyar-párt képviselőivel, majd rögtönzött villásregelit szolgáltak fel a vendégeknek. A külügyminiszternek sajnálatára, nemsokára el kellett hagynia dr. Váradyék vendégszerető házáat, mert a konferenciát a vidéki radikális-párti kiküldöttekkel félbeszakították és ott várták a külügyminiszter visszaérkezését.

A délután folyamán azután véglegesen elintézték a jelöl-listához szükséges formalitásokat, kijelölték a magyar-párt részéről a választás funkcionáriusait és megbeszéltek a választási propaganda tervét és részleteit.

A vasárnapi nap folyamán telefonértesítés érkezett Szuboticáról és Szomborból is és azok is mind arról szólottak, hogy az ottani szervezetek is tárgyalnak az együttműködésre vonatkozólag és a megegyezés mindenütt biztosítottnak látszik.

A radikális-párt kerületi konferenciája.

Nincsiy Momesilo külügyminiszter, a felsőbánsági kerület listavezetője, vasárnap délelőtt érkezett Beeskerekre. A város határában ünnepélyesen fogadták a helybeli pártszervezet kiküldöttei.

Délelőtt kilenc órakor a Koronakávéházban lévő pártklubba ment a miniszter, ahol szükkörű konferencián vett részt, amelyen főleg beeskereki párhivei jelentek meg.

Beszédében a megegyezés politikáját ismertette és kifejtette, hogy mennyire hasznos belpolitikai szempontból a két államalkotó nép, a szerb és a horvát együttműködése.

Külpolitánkról megjegyezte, hogy az összes szomszédállamokkal kielégítő jó viszonyt teremtettünk és ezt a jóviszonyt továbbra is ápolni fogjuk.

Az olasz-alban szerződésről megjegyezte, hogy tőle telhetőleg mindent el fog követni, hogy az ország érdekei kellőképpen meg legyenek védve.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd elhangzása után a külügyminiszter a megyeházára ment, ahol résztvett a főispáni kisteremben megtartott felsőbánsági kerületi pártkonferencián.

Az ülés legfontosabb tárgya a radikális- és magyar-párt megegyezése volt, amelyet

egyhangulag elfogadtak.

Üdvösnek találták és megállapították, hogy feltétlenül helyeslik az egész beográdi kerületre való kiterjesztését.

Jóváhagyták a beeskereki radikális-pártnak a magyar-párttal va-

ló megegyezését, amelynek alapján a magyar-párt a közös listán a második helyet kapta.

Tudomásul vették, hogy a becske-reki járásban a magyar-pártnak az ötödik hely jutott és helyeslőleg elfogadták, hogy a novibecseji, jaszatomityi és a kanjizsai járásban is a megegyezés alapján történjen a jelölés.

A kerületi ülés, bár nem tartozik a hatáskörébe, tudomásul vette, hogy a Bácskában Szentá és Szombor városában, a szentái, sztarakanjizsai, sztaribecseji és topolai járásban a magyar-párt szintén választási egységet kötött a radikális-párttal és már megegyeztetett a jelölést is.

Végül tudomásul vette a Bánságban eddig megegyezett jelöléseket. A novibecseji és novakanjizsai járásban a jelöléseket a járási pártválasztmányra bízta.

Öszeállították a két első közös listát.

Este hat órakor a Becskerek városi pártszervezet ülést tartott a Korona-kávéházban, amelyen

egyhangú lelkesedéssel tudomásul vették a magyar-párttal kötött megegyezést.

A megállapodásnak megfelelően elkészült az első két magyar-radikális lista, amelynek összeállítása a következő:

Becskekerek város önkormányzati képviselőjelöltjei:

1. Beslity Nikola becskerek-i főmérnök, a földmivelésügyi minisztérium felügyelője. (Radikális-párti.)

2. Várady Imre dr. ügyvéd. (Magyar-párti.)

3. Gardinovics Nikola becskerek-i földmives. (Radikális-párti.)

Helyettesek:

1. Vukov Gyura becskerek-i földmives. (Radikális-párti.)

2. Burget József nyug. főgimnáziumi tanár. (Magyar-párti.)

3. Vukov Jevta becskerek-i ipartestületi elnök. (Radikális-párti.)

A kerületi választmány megbízottai a radikális-párt részéről Terzin Zs. Vladimir kereskedő, a magyar-párt részéről dr. Mara Jenő lapszerkesztő.

A becskerek-i járás önkormányzati képviselőjelöltjei:

1. Petrovity Vaszilie tanfelügyelő (Becskekerek).

2. Marinkov Gyóka földmives (Szarpskii-tebej).

3. Szteity Koszta nyug. detektivfőnök (Becskekerek).

4. Velicskov Ilija földmives (Bótos).

5. Jámbor Sándor noviitebeji földmives (magyar-párti).

6. Keller József földmives (Martinica).

Helyettesek:

1. Purkov Zsarkó földmives (Szarpskii-ardac).

2. Radovancev Vojin földmives (Begejszvetidjuradj).

3. Mukusan Salamon kereskedő (Sztáriecska).

4. Szubity Szevén földmives (Orlovát).

5. Varga János gornjamuzsljai földmives (magyar-párti).

6. Walcer Mihály földmives (Klek).

A kerületi választmány megbízottai Gojity Szevén szarpskii-itebeji és Jankahidac Márkó begejszvetidjuradjij jegyző.

Előtérbe került az olasz—albán paktum kérdése.

Beograd, dec. 6.

A politikai körökben még mindig igen élénken foglalkoztatja az albán—olasz baráti szerződés kérdése.

Bár hivatalosan tegnap nem történt semmi, minthogy Ninesity külügyminiszter Becskerekben időzött egy politikai konferencián, a politikai körök mégis igen behatóan tárgyalták ezt az ügyet, amely az

SHS államra nézve elsőrendű jelentőségű. Az összes politikai körök pártállásra való tekintet nélkül nagy kérdést csinálnak a szerződésből, amely most már kötségtelenül megállapíthatóan első és nagy sikeres lépése annak az offenzívának, amelyet Olaszország a Balkán hegemoniájáért évek óta folytat.

Beogradban mára vagy holnapra

várják a tirannai SHS követ megérkezését, aki bővebb felvilágosítást fog adhatni az albán helyzetről.

A beográdi külföldi diplomáciai körök is nagy érdeklődéssel várják az SHS állam intézkedéseit és kétségtelenül megállapítható, hogy az albán—olasz paktummal szemben bizonyos fokú izgalom mutatkozik a külföldi diplomataknál.

Népgyűlések mindenfelé az országban.

Beograd, dec. 6.

A fővárosi politikai élet tegnap ugyiszólván teljesen stagnált, mert minden érdeklődés az ország egyes vidékeire terelődött, ahol a pártvezetők a közlegő kerületi választások hangulatát készítették elő.

A demokraták a becskerekin kívül Beogradban tartottak népgyűlést, ahol Sumenkovity dr. beszélt és beszédében főleg a radikális-párttal foglalkozott. Kijelentette, hogy a radikális párt halálán van és hogy halálát maga a párt okozta, mert a személyi kérdések a pártban elnyomták minden más kérdést. A pártot, az államot, a nemzetet — mindent háttérbe szorított a személyi kérdés!

A radikális-párt a jelenben olyan emberre emlékeztet, aki teljesen tönkrement és csőd előtt áll. Hogy elkerülje a csődöt, mindent felajánl a hitelezőjének — kényszerregységképpen. Ez a hitelező a jelen esetben Radics Szevén.

Kulán a független demokraták népgyűlésén maga Pribicevity Szevén beszélt és hevesen kikelt a radikális párt uralma ellen. Kijelentette, hogy a független demokraták

semmiféle koalícióban nem vesznek részt, mert ezt csak foltozgatásnak ismerik el. A politikai utvesztőből ma csak egy kiutat ismernek el és ez a választás. A néphez kell fordulni, hogy végre döntsön és bukassa ki a radikálisokat, nehogy a népben azt a hitet keltsék, amit Uzunovity egyik legutóbbi beszédében mondott, hogy a mi államunk: radikális királyság.

A demokraták és független demokraták közötti közlekedésről beszélve, kijelentette Pribicevity, hogy addig nem lehet róla szó, amíg a demokraták vissza nem térnek az egységes politikához, amely a demokrata program alapját képezi. Sokan félnek a demokraták közül attól — mondotta Pribicevity — hogyha visszatérnénk a pártba, úgy befolyásosabbak lennénk a népnél mint ők. Ez lényegesen utjában áll a közlekedési lehetőségnek.

A radikálisok a becskerekin kívül még Pasityevón is tartottak népgyűlést, ahol állították a jelöléseket ejtették meg a kerületi választásokra.

Hír szerint a szombori, apatini, palánkai és pozsáci járásban a radikálisok a németekkel közös listán lépnek föl.

Egyenruhát kapnak a pénzügyi tisztviselők.

Beograd, dec. 6.

A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a pénzügyi tanács összes tisztviselői előírásos egyenruhát fognak kapni.

Az egyenruhát a tisztviselők nemcsak a hivatalos időn belül, de a magánéletben is tartoznak majd viselni.

A román király állapota változatlan.

Bukarest, dec. 6.

Tegnap este érkeztek meg Párisból Hartmann sebész és Reynold röntgenológus, akik a kotroceni palotában szálltak meg, ahol azonnal megvizsgálták a beteg királyt és észleleteikről még az est folyamán orvosi jelentést adtak ki.

E jelentés szerint a betegségben

semmiféle változás nem mutatkozott. A király apatikus, de alvása és közérzete általában kielégítő.

A királynő tegnap délután érkezett meg Bukarestbe, ahol a király is megjelent a fogadására. Az állomáson és az állomás körül óriási tömeg várta a királynőt, akit hallatlan lelkesedéssel üdvözölt a tömeg.

SPORT

Budapest. Kispeszt—Bástya 4:2 (3:2). Nemzeti—Budai 33-as 4:2 (1:1).

A bajnoki mérkőzésen a Hungáriának kellett volna a Sabáriával játszani, de az előző mérkőzésektől és a zubogó esőtől annyira megromlott a pálya, hogy a mérkőzést csak

barátságosnak játszották le 1:0 eredménnyel a Hungária javára. A bajnoki mérkőzések végeredményei tehát (a még lejátszásra váró Hungária—Sabária mérkőzéstől eltekintve) a következők: Ferencváros 13 pont, Újpest 11, Vasas 10, Hungária 9, Bástya 9, III. kerület 8, Nemzeti 8, Budai 33-as 7, Sabária 7, Kispeszt 6 pont.

December 9 én ül össze a szerb—román iskolaügyeket rendező delegáció.

Temesvár, dec. 6.

Végleges megállapodás szerint december 9 én ül egybe az SHS—román bizottság, amely rendezni fogja a román—szerb egyházi és iskolai kérdéseket.

Az SHS delegáció vezetője Jánity Vojislav dr. volt vallásügyi miniszter, tagjai pedig Csollák Antity bukaresti SHS követ, dr. Zsvikovity Neponin belacsvai képviselő és a közoktatásügyi, valamint a vallásügyi minisztérium néhány referense. A román delegáció vezetője Diamandi beográdi román követ.

Nyolcvankét egyhangú ajánlást adtak be eddig Magyarországon.

Budapest, dec. 6.

Az egyhangú ajánlási listák száma tegnap nyolcvankettőre emelkedett. Ebből 66 a kormánypárté, 12 a keresztény gazda-párté, amely kormánytámogató, 1 az agrár-párti Gaál Gasztoné, aki ugyancsak kormánytámogató, 2 a legitimista ellenzéki gróf Apponyi és gróf Sigrayé, 1 a fajvédő Gömböse.

Vácon elfogadták Andrassy Gyula gróf ajánlási listáját. A szocialista jelölt visszalépett.

Debrecenben Bethlen ajánlási listáját 12718, Hegymegi Kiss Pálé 7400 és Györki szocialistáé pedig 5400 aláírást kapott.

A Népszövetség tanácsának tagjai megérkeztek Genf-be.

Genf, dec. 6.

A népszövetségi tanács tizen-négy államának képviselői tegnap megérkeztek és megkezdték előtanácskozásukat.

Németországot, Franciaországot, Angliát, Belgiumot, Hollandiát, Csehországot és Lengyelországot külügyminisztereik képviselik az ülésen.

Wanderwelde tegnap délután Chamberlainnal tárgyalt. Streze-man Briandnál volt teán, majd Streze-man Chamberlainnal találkozott.

Néhány középiskolai osztályt végzett fiú, aki szerb nyelven kívül magyarul és németül is tud,

gyakornoknak felvétetik.

2262

Meinl Gyula Rt. Velikibecskekerek.

HIREK

MAGYAR POLGÁROK! Január 23-ikán választja meg az ország a kerületi önkormányzati képviselőit. A választásokon a magyar-párt is részt vesz és a radikális-párttal egyetértésben közös listát állít. A választásokon minden SHS állampolgárnak szavazati joga van, aki 21-ik életévét betöltötte és hat hónap óta helyben lakik. A közös magyar érdekeket szolgálja, aki állampolgári kötelezettségeinek ezuttal eleget tesz és leszavaz a magyar-pártra. Hogy ezt megtehesse, szükséges, hogy a neve a választói névjegyzékekben szerepeljen. Akik a múlt választások alkalmával nem szavaztak és általában, akiknek kétélyeik vannak azíránt, hogy a választói névjegyzékekbe felvették és Becskereken laknak, még a mai nap folyamán jelentsék be személyi adataikat (nevüket, foglalkozásukat, évszámukat és pontos lakhelyüket) akár személyesen, akár telefonon a „Torontál” szerkesztőségének (Telefonszám 281.), hogy idejében bejelentessék a magyar-pártnak, amely felvételüket kérelmezni fogja. Még ma teljesítse ezen a magyarság iránti köteleességét, mert felvételét csak így kérhetjük eredményesen.

A Jadranszka Sztrázsa hangversenye. A Jadranszka Sztrázsa (Adriai Órszem) egyesület szombaton este nagyszerű hangversenyt rendezett a Kaszinó nagytermében. A Szokol ritmikus gyakorlataival nyitották meg a műsort, majd Vajda Zoltán, a becskereki legifjabb művészjárnak tehetséges nagyjövője tagja, akinek játéka színezettségben és technikában csodálatosan gyors fejlődésnek indult, Beethoven 8-ik Szonátáját adta elő, mély melegséggel, átérzettséggel Pavlovity Gyóka ezredes, helyi katonai parancsnok a szaloniki front áttöréséről tartott fordulat, érdekes részletekben bővelkedő előadást, amely mindvégig lekötötte a közönség érdeklődését. Opermann Sztaniszláv, a nagytehetségű zongoraművész nemzeti motívumok felhasználásával készült szerzeményét adta elő zajos sikerrel. A műsornak a Szokol énekkarának énekszámra adott befejezést. Hangverseny után tánc volt.

A bizalmatlan ember mindent végigpróbál, de tapasztalatai után kénytelen megmaradni a Vilim Herzfeld-féle „Turulárúházbeli cipők mellett.

Med. univ. Dr. Gyura Dekanjic, a vármegyei közpórház szülészeti- és nőgyógyászati osztályának főorvosa, december 1-től rendel Pupinova-utca 7., volt dr. Kristic rendelőjében 8-10-ig és 2-4-ig.

Med. univ. Dr. Vojin Lazarevic, a vármegyei közpórház sebészeti osztályának főorvosa, rendel december 1-től Szvetozára Markovitya-utca 2., az új Pányi-féle palotában 8-9-ig és 3-4-ig.

Med. univ. Dr. Dimitrije Kristic, a prágai bőr- és bujakórtani klinika, prof. Kreibich v. asszisztense, bőr- és nemi betegségek specialistája, a vármegyei közpórház dermatológiai osztályának főorvosa, december 1-től rendel új lakásán, Gimnázium-utca 3. szám alatt — volt dr. Lazarevic lakása — 8-10-ig és 2-6-ig.

Villamosítják a magyar vasutakat. Budapestről jelentik: A MÁV vonatainak villamosítását, a kereskedelmi miniszter szándéka szerint, már a jövő év elején megkezdik. Ha a költséghatár keretein belül nem tudják a munkálatokat elvégezni, akkor százmillió aranykoronás költséget vesz fel a MÁV.

Davidovity Ljuba tétlenséggel vádolta a kormányt

a demokrata-párt becskereki népgyűlésén.

Becskerek, dec. 6.

A demokrata-párt vasárnap délután kilenc órakor a Kaszinó nagytermében látogatott népgyűlést tartott, amelyen a bányászati pártszervezetek kiküldöttjein kívül a tiszamenti községek szervezeteinek képviselői is megjelentek.

Moljac Milivoj, a helyi és kerületi pártszervezet elnöke nyitotta meg a népgyűlést. A mai nehéz időkben — mondotta — mint a demokrata-párt és a népek a barátai azért gyűltünk össze, hogy meghallgassuk a demokrácia nagy harcosának, Davidovity Ljubának és a kíséretében érkezett képviselőknek és pártvezéreknek beszédeit.

Beszéde további során kifejtette, hogy a demokrata-párt programja nem ismer különbséget állampolgár között és teljes egyenjogúságot küzd és annak érdekében harcol, hogy mindenki, aki ennek az államnak hű, lojális polgára, igazi hazájának nevezhesse Jugoszláviát. Majd üdvözölte a megjelent pártvezéreket, Davidovity Ljubát, dr. Setyev Szlavkót, Atanackovity Vladát és Brojevity Jovánt és kérte a megjelenteket, hogy hallgassák végig türelemmel a képviselők beszédeit.

Davidovity hosszú beszédben fejtegette a párt ideológiáját. A demokrata-párt programja — mondotta — többek között — nem egy darab papír, amelyet bármikor eldobhatni, hanem egy szentesített okmány, amelyet elsőnek tartanak mindenek felett. Programunk legfontosabb pontja és alapja az *egyenlőség* a törvények előtt, a jogok birtoklásában, bármelyik vallást kövesse az illető és bármelyik nemzetiséghez tartozzék. Csak az az ország nyugszik biztos alapokon, amely a néposztatlan szeretetén épült és mi erre

a biztos alapra akarjuk építeni hazánkat.

Akik a kormányon vannak, nem foglalkoznak érdemlegesen a legelembb jogok megadásával sem. A kormány előtt csak egy cél lebeg, megmaradni csökönyösen a hatalmon — a nagy állami ügyekkel senki sem törődik. Négy súlyos betegségben szenved az ország — gazdasági, politikai, pénzügyi és erkölcsi válságban, amelyeknek leküzdésére mi sem történik.

A megegyezésről megjegyzi, hogy megkötése óta, ami már másfél éve történt, egyetlen egy fontos törvényt sem hozott a kormány. Azalatt, amíg fontos kérdések vannak eldöntésre, a postagalambokról szóló törvényjavaslat meghozatalán fáradoznak.

Végül a kerületi önkormányzatokról beszélt és felhívta a jelenvolgokat, hogy hűséggel tartssanak ki a demokrata-párt zászlaja mellett.

A zajos tetszéssel fogadott beszéd után Mihajlovity Ljuba délbányászati képviselő szólalt fel, aki ugyancsak a demokrata-párt támogatására hívta fel a gyűlés résztvevőit.

Nagy érdeklődéssel hallgatták meg Setyev Szlavkó északbányászati képviselő beszédét, aki a tisztviselői kinevezési rendszert bírálta és kijelentette, hogy a községi vezetőségek ma inkább korteszokpontoknak nevezhetők.

Atanackovity Vlada, volt bányászati főispán, Brájevity a spliti „Nova Doba” szerkesztője és Eremity Bogdan melencii gazdálkodó felszólalása után Moljac Milivoj a gyűlést bezárta.

Davidovity Ljuba és a többi vendégek tiszteletére délben ünnepi bankettet adtak a Kaszinóban, amelyen számos pohárköszöntő hangzott el.

Kitelepítik a városból a keskenyvágányu vasutat.

Közlekedési konferencia Becskereken.

Becskerek, dec. 6.

A bányászati kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére szombaton délután közlekedési konferenciát tartottak a kamara üléstermében, Jankovity Koszta, a bányászati kereskedelmi és iparkamara elnökének elnöklété alatt. Az értekezletre számos bányászati gazdasági egyesület küldötte el megbízottait, a közigazgatási hatóságok részéről pedig Becskerek és Vrsac képviseltette magát. Becskerek részéről megjelent Alekszity Bogoljub polgármester és Sztójakovity Bogdan főjegyző.

Az értekezleten Boiszki Jozsif, a szubotici vasutigazgatóság forgalmi osztályának főnöke és helyettese Nagy József, ismertette az 1927 május 1-én életbelépő új menetrendet, amely két évig marad érvényben. Az egyes kiküldöttek felszólalásai alapján javításokat végeztek a tervezetben, amely végleges formájában kielégítőnek mondható.

Fontos részlete az ülésnek Alekszity Bogoljub polgármester felszólalása, aki arra nézve kért felvilágosítást, hogy mikor lehet reménye Becskerek városának a Főútcán keresztülmehaladó keskenyvágányu vasutat kitelepítésére.

Boiszki Jozsif osztályfőnök kijelentette, hogy biztos tudomása szerint

komolyan tervezték a keskenyvágányu kitelepítését,

sőt a szubotici vasutigazgatóságnál már javában dolgoznak a tervek elkészítésén. Eszerint

a keskenyvágányu a Becskerek-Fabrika (Gyártelep) állomáson keresztül, a város belterületének megkerülésével fog közlekedni.

Drágity Milán, a becskereki kereskedők és gyárosok egyesületének titkára változtatást kért a keskenyvágányu menetrendjében, a kiküldöttek azonban kijelentették, hogy a kérését tehnikai okokból nem teljesíthetik. A keskenyvágányu menetrendje ilyenformán változatlan marad.

Szubotica és Becskerek között a jövőben is három vonatpár lesz, Szuboticiáról 8 óra 30, 13 óra 40 és 19 óra 34 perckor, Becskerekéről pedig 7 óra 38, 14 óra 30 és 2 óra 30 perckor kiindulnak.

Becskerek és Vrsac között két vonatpár lesz. Hasonlóképpen kielégítő a Becskerek—Pancevó és a Becskerek—Kikinda közötti menetrend tervezete is.

A független demokrata-párt az ellenzéki blokk terve mellett. A független demokrata-párt vasárnap délután a Jadran-kávéházban kerületi pártkonferenciát tartott, amelyen elhatározta, hogy az együttműködés megteremtésére érintkezést keres a többi ellenzéki párttal. Amennyiben nem sikerülne megállapodnia, a független demokrata-párt önállóan vesz részt a választási küzdelemben.

Jószivű embereket keres a temesvári szerb esperes. Az igazi regényeket sohasem az írók írják, hanem mindig az élet formálja. Ilyen regényes élete van egy illetőség nélküli szerb kis fiúnak, aki tizenhárom éves és máris egész regény az élete. A kis Dusánt (másik nevét mai napig sem sikerült megállapítani) 1918 decemberében találták meg elhagyottan a bevonuló szerb katonák. Az ötéves kisfiú az „ezred gyermeke” lett és az előrevonuló katonák egész Temesvárig vitték magukkal, ahol egy szerb családnál helyezték el. Mikor a szerb hadsereg elhagyta Temesvárt, a kis árva ottmaradt és gyámszülei mesterségre adták. Ugy látszott, a kis Dusán élete nyugodt vágányokra tért, mikor néhány hét előtt a hivatalos formáság új fejezetet nyitott egy regényes életnek. A hatóságok ugyanis nem ismerték el a kis Dusán inasságának felszabadulását arra hivatkozva, hogy nincs „törvényes illetősége”. Most azután Koszity Szlobodán temesvári pravoszláv esperes felhívást intézett a jugoszláv lapokhoz, hogy ismertessék a kis Dusán történetét, hátha akadnak emberek, akik tudnak valamit Dusán szüleiéről, azok értesítsék az esperest, akinek címe: Timisoara, Cetate, Piota Unirii 2.

Tungsram — Western

RÁDIÓ

a vezető világmárka. Gyári főlerakat: VOLTA R.-T. VELIKIBESKEREK

Lugos annyira van Alaszkatól, mint Alaszka Lugostól. Rendkívül mulatságos ügyet tárgyalt tegnap a temesvári törvényszék, mint sajtóbiróság. A Tóth Gyula szerkesztésében Lugoson megjelenő Bánati Futár egyik számában „Két rendőrtisztviselő vasárnapi szórakozása” címen egy cikk látott napvilágot. A cikkben a szerző elmondja, hogy két rendőrtisztviselő egy nyári kocsmában kártyázó társaság kasszáját lefoglalta, a lefoglalt pénzzel egy másik nyári kocsmába mentek, ahol elferblizték a pénzt. A cikk Alaszkatól volt kelteve és nevetek nem említett. Obreja Konstantin és Maronescu Fülöp lugosi rendőrtisztviselők ennek dacára a cikkben foglaltakat magukra vonatkoztatták és sajtóperre indítottak. A tegnapi tárgyaláson kihallgatták a felelősséget vállaló Tóth Gyulát, aki kijelentette, hogy az egész egy novella, egy mese... Nem bántott vele senkit, csodálja, hogy a két rendőrtisztviselő magára vélt ismerni a cikk alakjaiban. Matei ügyész kérte a bíróságot, tekintettel arra, hogy tényleg nem bizonyítható be, hogy Tóth Gyula a két rendőrtisztviselőt rágalmozta volna, hanem pusztán a rendőrségi intézményt becsmérelte, ezért irjanak át a lugosi rendőrprefektúrához, hogy a feljelentést magáévá teszi. A törvényszék ilyen értelemben döntöt és a tárgyalást elhalasztotta.

Orient Bioskop

Hétfőn, dec. 6-án 5, 7 és 9 órákor
Kedden, dec. 7-én 5, 7 és 9 órákor

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u.
4—5-ig. Vasár- és ünneppnapokon
d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor

Ninon

Egy királynő története.

Gyönyörű természeti látványosság.
Szenzációs utazás a repülőgépen.
Főszereplő: MAE MURRAY.

Jön! Dante pokla. Jön!

Nagyváradon egy hónap alatt 113 csődbejelentést tettek. Nagyváradról jelentik: Az itteni törvényszék kimutatása szerint a legutóbbi hónapban 113 csődbejelentés történt. Ezek közül a legnagyobb a Kristály szódavizgyár csődje, mely több milliós passzívával záródott le. Az ügyvédek már nem is vállalnak csődtömeggondnokságot, mert a bukott vállalatoknak semmi vagyonuk sincsen.

Jól tudja a diák, miért vásárolja könyveit, író- és rajzeszközeit a „PRAVDA” könyv- és papirkereskedésben.

A cseppfolyószen feltalálója tökéredkeltséget keres. Newyorkból jelentik: Bergius, a cseppfolyószen feltalálója ma visszaindult Európába. Hágában tárgyalásokat indított egy nemzetközi részvénytársaság megalkotása érdekében s Amerikában tökéredkeltségeket keres vállalkozása számára, amely a Bergia nevet fogja viselni.

Páratlan kedvezményt kap ötven ezer dináros tüzbiztosítás formájában, ha egy évre előfizet a „Torontál”-ra.

A demokraták a német-párttal keresnek megegyezést.

Kitalakulóban a választások képe.

Becskekerek, dec. 6.

A demokrata-párt becskerei, novibecsei, jásatomityi és alibunári járási pártszervezetei szombaton este szűkkörü értekezletet tartottak, amelyen a kerületi választásokkal kapcsolatos kérdéseket, főleg a demokrata párt állásfoglalását vitatták meg. Az ülésen az a vélemény alakult ki, hogy a demokrata-párt ott ahol lehetséges és ahol szükségesnek tartja, keresen megegyezést a számbajöhető pártokkal. Ertesülésünk szerint elsősorban a német-párttal tárgyalnak a választási paktumról, egyidejűleg pedig a földmivesséssel és a független demokratákkal is érintkezésbe lépnek, hogy az első parlamenti csoporttal meginduló tárgyalások megkötésére, az utóbbiakkal kössenek megállapodást.

Megegyezés esetén Becskerek városában a listavezető német, a második jelölt demokrata, a harmadik Jovánovity (disszidens radikális-párti) lenne. A becskerei járásban a listavezető német, a jelöltek sorában három demokrata és két német szerepelne. A jásatomityi (módosi) járásban az első mandátum a demokratáknak jutna, a többiek felett osztozkodnának. A novibecsei járásban a demokrata párt önállóan lép fel.

Helyi politikai körökben érdeklődéssel várják a tárgyalások kimenetelét.

Több butorozott szoba

teljes ellátással kiadó a város különböző utcáiban. 2278

Egy 28 éves, erőteljes, több nyelvet beszélő fiatalember állást keres azonnali beépésre. Piking.

Aranyat kutatnak az egykori császárnál.

Bécsben egy varázsvesszős tiszt szavai aranylázba ejtették a közönséget.

Bécs, dec. 6.

Már napok óta a legvadabb hírek keringnek Bécsben arról az óriási aranykincsről, amelyet állítólag egy varázsvesszős őrnagy talált volna Schönbrunnban. Még sohasem tanúsított a közönség olyan nagy érdeklődést a schönbrunni park iránt, mint a napokban. A közönség érdeklődését a hivatalos helyek titkolozása fokozza. A hivatalos körök úgy tüntetik fel a dolgot, mintha valóban tudnának a titokzatos kincsről. Mindennek ellenére, a hivatali titokra való utalással és veszélyeztetett kormányérekre való hivatkozással, megtagadnak minden közelebbi felvilágosítást, úgy hogy a fantázia ennek folytán még jobban elfogja a tömeget. Tegnap már arról beszéltek, hogy harminc vagon aranyat találtak Schönbrunnban, holnap valószínűleg ez a vagonmennyiség tovább növekszik.

A szkeptikusok utalnak arra, hogy a Rábdomán — így nevezik azokat a tudós embereket, akik a varázsvesszővel dolgoznak — tévedhet, mert hiszen ő is csak ember. Természetesen még azt sem tudják megállapítani, hogy a schönbrunni parkban megkezdtek-e az állítólagos kincs után való kutatást. Schönbrunnban az érdeklődőknek azt a választ adták, hogy már megvan az engedély az ásások megkezdésére és hogy ezek a jövő hét elején megkezdődnek. Ezzel szemben a kereskedelemügyi minisztérium kijelenti, hogy bár a schönbrunni szenzációval kapcsolatban tárgyalások indultak meg, végleges döntést még nem hoztak.

— Ugyilátszik, ide is egy varázsvesszős ember kellene — mondják a jovialis bécsi bürgerek — hogy megtalálják vele a valódi tényállást.

A bécsi geológiai intézet közölte, hogy Schönbrunnban a földaljat olyan, amely természetes arany jelenlétét kizárja. Ez azonban nem azt jelenti, hogy emberi kéz ne rejthetett volna el nagyobb mennyiségű aranyat a schönbrunni parkban. Erre vonatkozólag természetesen a céhbéli geológusok tartózkodnak mindenféle nyilatkozattól. A historikusok szintén visszavonultak a tárgyalás a hűvös hallgatás bástyái mögé és legfeljebb a történelmi magaslattól szemlélve a dolgokat, azt a véleményt osztják, hogy Schönbrunnban nagyobb aranykincsről egyáltalában nem lehet szó. Így aztán végeredményben csak a bécsi varázsvesszőben hívők tartanak ki a felfedezés valósága mellett.

A varázsvesszőben hívők élén Levin Lipót szolgálaton kívüli százados áll. Ő sem nyilatkozik azonban valami bőségesen a kérdéssel. Hangsúlyozza csupán, hogy meg van győződve arról, hogy az általa jelzett helyen Schönbrunnban óriási kincs van elásva. Nem gyűrűkről és aranyláncokról, hanem nagyobb mennyiségű aranyeletről van itt szó. Rá-

mutat arra, hogy évekkal ezelőtt varázsvesszője segítségével Stájerországban már egyszer talált aranyat.

— Ma már — mondta Levin — tudományos szempontból sem szabad a varázsvessző jelentőségét lebecsülni. A varázsvessző segítségével már több ízben földalati vízfolyásokat is felfedeztek. Így például a háboru előtt közvetlenül a kiel kikötőben a tengerészeti hivatal varázsvesszővel végeztetett kutatásokat édesvíz után és Kiel tényleg ilyen varázsvesszős felfedezésnek köszönheti legnagyobb részét édesvizét. Varázsvesszővel keresték ki a vízben szegény területeken a források helyét a háboru alatt is.

Szerkesztői üzenetek.

Gy. F. Kikinda. A „Torontál” egyik legutóbbi számában már meg is találhatta a feleletet érdeklődésére. Nevezetesen: a Brázay-féle mentolos sóborszesz most már Jugoszlávia területén is kapható. A közönség igen nagy része annyira ragaszkodott az évtizedek óta népszerű Brázay-sóborszeszhez, hogy semmiféle más gyártmány nem pótolhatta, mert a Brázay-féle sóborszesz hatásával egyik sem vehette föl a versenyt. Látva, hogy e kitűnő háziszerezék mulva sem megy feledésbe, mert hatvan év alatt a közönség egyre jobban megszokta, gondoskodni kellett róla, hogy ez a cikk Jugoszláviában ismét kapható legyen. Különösen a reumatikus bántalmakban szenvedők kedvéért, akik semmi áldozatot nem kímélve, még külföldről is meghozatták a Brázay-gyár ezt a kérdést úgy oldotta meg, hogy a zemuni „Destilat d. d.” cégnek adta át jugoszláviai vezérképviselőt és lerakatát. A gyár választása mindenestre szerencsés volt, mert a Destilat-cég szolid üzleti hagyományai garantálják azt, hogy a jugoszláviai közönség ezt a kitűnő háziszerezék olcsón beszerezhesse.

Pozív.

Pošto sada, radi u Ministarstvu Vojске i Mornarice komisija sa prijem oficira u našu vojsku, to se ovim pozivaju sva g g rezervni oficiri biv. Austro Ugarske vojske, koja se do sada nisu javili za prijem u našu vojsku, a žele da budu rez. oficiri vojske Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, da se prijave pismenom molbom ovome Pododboru i da podnesu uz molbu sledeći dokumenta:

- Uverenje o vladanju;
- da nisu sudski kažnjavan (uverenje od policije);
- da nisu pod sudskom istragom (uverenje od drž. tužioca ili istrážnog sudije);
- pismenu izjavu, da ne pripadaju ni jednoj političkoj antidržavnoj stranci;
- uverenje o podanstvu SHS;
- da da pismenu izjavu, koji mu je bio poslednji čin u vojsci;
- Molbe podneti najdalje do 1. januara 1927. god.

V. V. Stanojević s. r. A. N. Jovanović s. r. sekretar. predsednik.

Két szerényebb igényű fiatalember részére kiadó 2188

butorozott szoba

esetleg teljes ellátással is.

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Izvr. br. 574/2/1926.

2279

Objava dražbe.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu § a 102. zak. članka LX. iz 1881. objavljuje, da će se usled odluke sreskog suda u Veikom Bečkerek broj 6803/1925. u korist T. T. „Robinson” Julio Reiserer iz Osijeka, radi namirenja 4266 dinara i pripadaka na zaplenjene i na 17.596 dinara procenjene čiste robe, koje se nalaze u Vel. Bečkerek Vojvode Mišića ul. kući broj 3. javna dražba održati, te radi sprovanjanja te prodaje zakazuje dan za 7. decembra 1926. god. u 9 sati pre podne u gore označenom lokalu.

Vel. Bečkerek, 8. novembra 1926. god.

Djura Mišić, sudski izvršitelj.

Közvetítő- és hirdetőiroda

Velikakikindán.

Közvetít mindenféle vételket, eladásokat, közbenjár katonai ügyekben és beszerez utlévélvizumokat a legrövidebb időn belül. 2282

Teljesen központi fekvésű, különbejáratu, elegánsan

butorozott szobát

keresek. 2280

Ajánlatokat az „Orient”-hez kérek.

Gyönyörű

villa és háztelkek

a Hazai-malom szomszédságában eladó a Gimnázium-utcában 2 HÁZ eladó. 2263

„GLOBUS” bizományi ügynökség. (Sólyom-sörccsarnoknál).

Házvétel!

Keresünk megvételre egy lakóházat, amelybe azonnal be lehet költözni, lehetőleg a belvárosban.

Ajánlatok a Ban. Trgovačka Agencijánál adandók le 2259

Ugyanitt egy kifutóúti felvételt.

BRÁZAY**sóborszesz**

Vezérképviselőt és lerakat az SHS királyság részére:

Destilat D. D. Zemun.

BRÁZAY FRANCOUZSKA RAKIJA GENERALNO DASTUPSTVO I DEPOT ZA KRALJEVINU S. R. S. DESTILAT D. D. - ZEMUN

BRÁZAY FRANCOUZSKA RAKIJA GENERALNO DASTUPSTVO I DEPOT ZA KRALJEVINU S. R. S. DESTILAT D. D. - ZEMUN

Kiadja Pleitz Fer. Pál.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibecskek.